

KUJMP028VIHQ

JUDr. Bohumil Šimek
hejtman Jihomoravského kraje
předseda Regionální stálé konference pro území Jihomoravského kraje

Brno 23.dubna 2020

Č. j.: 57590/2020

Vážený pane ministře,

dovolte mi, abych Vás v návaznosti na přijatá usnesení č. 7/20/RSK 20¹ a č. 9/20/RSK 20² (viz text pod čarou), která byla přijata na únorovém zasedání Regionální stálé konference pro území Jihomoravského kraje (dále jen „RSK JMK“), oslovil se žádostí:

- 1) ve věci možnosti vytvoření položky v rozpočtu Ministerstva životního prostředí, respektive Státním fondu životního prostředí ČR, za účelem výkupu pozemků, které jsou nevyužitelné z důvodu potřeb ochrany přírody a krajiny (dále jen „OPK“) a zadržování vody v krajině,
- 2) ve věci zařazení města Brna do seznamu statutárních měst, která mohou žádat o podporu v rámci výzvy č. 10/2019 NPŽP a Jihomoravského kraje do krajů, které provádí nadlimitní čištění komunikací na území měst.

AD 1) V území Jihomoravského kraje se nachází několik míst, kde jsou v zájmu OPK potlačována vlastnická a užívatelská práva. Není možné, aby zájmy přírody a krajiny byly na vrub pouze některých vlastníků zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“), když ochrana přírody je v zájmu celé společnosti. V území Jihomoravského kraje se konkrétně jedná o dva druhy příčin. První příčinou je zaplavování pozemků vinou zanedbávané údržby vodních toků. Například na k. ú. Krumvíř se vlivem zaneseného koryta potoka (a dále také po deštích, případně z tajícího sněhu) voda rozlévá po okolních pozemcích, které jsou v ZPF. Tímto je naplňováno Usnesení Vlády ČR ze dne 24. července 2017 č. 528, které uvádí: Jedním z typů nápravných opatření jsou revitalizace vodních toků. Revitalizace jsou ve smyslu vodního zákona vodohospodářské úpravy koryt vodního toku a přilehlých niv směřující

¹ Usnesení č. 7/20/RSK 20: „RSK JMK žádá MŽP o vytvoření položky v rozpočtu MŽP (SFŽP) pro výkup pozemků, které jsou nevyužitelné z důvodu potřeb OPK a zadržování vody v krajině.“

² Usnesení č. 9/20/RSK 20: „RSK JMK žádá MŽP o zařazení města Brna do seznamu statutárních měst, která mohou žádat o podporu v rámci výzvy č. 10/2019 NPŽP a Jihomoravského kraje do krajů, které provádí nadlimitní čištění komunikací na území měst.“

k obnově ekostabilizačních funkcí těchto ekosystémů a ke zlepšení ekologického stavu vodních toků. Proces renaturace může být urychlen při povodňových událostech, jejichž následky není nutno vždy řešit technickým zásahem směrem k obnově původního technicky upraveného stavu. Druhou příčinou je ochrana chráněných druhů. Například v k. ú. Hevlín je zaplaven ZPF následkem stavby bobří hráze v korytě potoka.

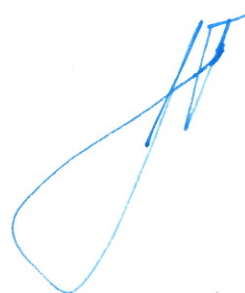
V obou případech jsou pozemky neobdělávatelné, nejsou využívány v souladu se zápisem v Katastru nemovitostí a v souladu se zákonem. Zemědělsky podnikající osoba nebo vlastník zničených stromů může dostat náhradu újmy. Fyzická osoba, která újmu neprokáže, nemá na náhradu nárok. V některých k. ú. by bylo možné v rámci KoPÚ pozemky změnit, ale ne v každém katastru jsou pozemky ve vlastnictví státu (navíc pokud ve vlastnictví státu jsou, ani tak nejsou vždy směnitelné). Proto RSK JMK navrhuje, aby stát předmětné postižené pozemky od vlastníků odkoupil za cenu v místě a čase obvyklou. Vlastník si tak bude moci koupit jiný vhodný pozemek. Státem nově nabitě pozemky by pak mohly být ve správě Agentury na ochranu přírody a krajiny ČR, případně Státního pozemkového úřadu.

AD 2) Automobilová doprava je významným zdrojem znečištění ovzduší. Vyjma primárního znečištění ovzduší oxidy dusíku jsou problémem i další – sekundární – zdroje znečištění jako jsou koncentrace prachu PM₁₀ nebo PM_{2,5}. Jihomoravský kraj je na 70 % svého území postižen větrnou erozí a částecy prachu z větrné eroze a zimního posypu komunikací jsou důvodem značného znečištění ovzduší. Odbor životního prostředí Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dále jen „OŽP KrÚ JMK“) podal v roce 2017 v rámci programu „Air Czechia“ návrh na pilotní projekt: „Nadlimitní čištění vybraných úseků v kraji“. V rámci Projektu a při částce v hodnotě cca 1,5 mil. Kč/rok (od roku 2019), bude prováděno senzorické měření na vybraných úsecích (před a po čištění) podle metodiky CDV (speciální čistící technikou, pořízenou z rozpočtu projektu). V případě, že město Brno a Jihomoravský kraj bude zařazen do seznamu možných příjemců podpory, je OŽP KrÚ JMK připraven vyhodnotit účinnost čištění.

Vážený pane ministře, věřím, že výše uvedená žádost a návrhy RSK JMK budou ministerstvem životního prostředí projednány a pozitivně přijaty a zohledněny. Děkuji Vám za spolupráci a budu se těšit na Vaši odpověď.

S pozdravem

Vážený pan
Mgr. Richard Brabec
ministr
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10

Richard Brabec
ministr životního prostředí

Praha dne 18. května 2020
Č. j.: MZP/2020/320/461

Vážený pane hejtmane,

reaguji na Váš dopis č. j. 57590/2020, ve kterém žádáte o:

1. vytvoření podpory pro výkup pozemků, které jsou nevyužitelné z důvodu blízkosti vodního toku
a
2. rozšíření podpory nadlimitního čištění komunikací i pro město Brno.

Výkupy pozemků do státního vlastnictví slouží v ochraně přírody a krajiny k lepší organizaci a zajištění péče o nejcennější části zvláště chráněných území. Použití tohoto nástroje v obecném měřítku, tj. všude tam, kde dochází k omezení běžného hospodaření, je nereálné, nejen s ohledem na objem takových investic, ale i na nutnost zajištění další péče o vykoupené pozemky. Tím spíše se to týká druhé z uvedených příčin zaplavování pozemků – výskyt bobra evropského, kdy jeho působení na konkrétních pozemcích bývá zpravidla dočasné.

K řešení nastíněného problému ale existuje více nástrojů. Zejména komplexní pozemkové úpravy nabízejí trvalé řešení a možnost uplatnění veřejného zájmu. Je tak možno vyčlenit pozemky k přirozenému rozlivu a podpoře ekologických funkcí niv a zároveň zabránit nežádoucím zásahům, jako je např. orba v těsném sousedství toku apod. Vhodnou variantou je i výkup či pronájem pozemků pozemkovými spolky, jejichž činnost koordinuje Český svaz ochránců přírody. Pozemkový spolek pak zajišťuje i potřebnou péči o daný pozemek. Další možností je náhrada újmy za omezení hospodaření na základě rozhodnutí orgánu ochrany přírody o zákazu/omezení činnosti z důvodu zájmu ochrany přírody a krajiny. V neposlední řadě pak Ministerstvo životního prostředí poskytuje z Operačního programu Životní prostředí dotace např. na realizaci mokřadu na zaplavovaných pozemcích nebo revitalizaci a renaturaci vodních toků. U těchto dotací mohou být výdaje na výkup pozemků součástí způsobilých výdajů na projekt.

K druhému bodu uvádím, že vyhlášená výzva Národního programu Životní prostředí (č. 10/2019) byla od počátku pojímána jako pilotní. Tomu odpovídá alokace výzvy i její územní omezení. Kritériem pro výběr relevantních statutárních měst bylo překročení denního

imisiního limitu pro suspendované částice PM₁₀ minimálně ve třech letech za období 2014-2018 alespoň na 10 % území města. Město Brno v uvedených letech tuto podmínku nesplňovalo a není tak v seznamu zařazeno. Podmínku výběru v průběhu výzvy měnit nebudeme. Přidávání jednotlivých statutárních měst nepovažujeme v této souvislosti za koncepční. Po skončení této výzvy bude vyhodnocena efektivita poskytované podpory a bude rozhodnuto o dalším postupu.

S pozdravem

Mgr. Richard Brabec

Vážený pan
JUDr. Bohumil Šimek
hejtman
Jihomoravský kraj
Žerotínovo náměstí 449/3
602 00 Brno